

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Економічний факультет

Кафедра підприємництва, торгівлі та прикладної економіки

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У
ПІДПРИЄМНИЦТВІ**

Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право
Спеціальність D3 Менеджмент
ОПП Підприємництво та інновації

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025-2026 н.р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Методологія та організація наукових досліджень у підприємстві
Викладач (-і)	Пилипів Надія Іванівна, завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, д.е.н., проф.
Контактний телефон викладача	+380673444155
Е-mail викладача	nadiya.pylypiv@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку консультацій, розміщеному на сайті кафедри <u>URL: https://kptpe.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/</u>
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Дисципліна “Методологія та організація наукових досліджень у підприємстві” є важливою складовою академічної підготовки студентів в сфері наукових досліджень. Вона спрямована на ознайомлення студентів з основними методами та концепціями які використовуються у науковій діяльності для здійснення досліджень, виявлення проблем та формулювання висновків. Предметом вивчення дисципліни “Методологія та організація наукових досліджень у підприємстві ” є методологічні аспекти наукового пізнання. Студенти вивчатимуть різні підходи до формулювання наукових проблем, визначення об'єктів та предметів дослідження, а також методи проведення наукових досліджень та аналізу отриманих даних. Об'єктом дослідження є сам процес наукового пізнання у всій його складності та різноманітності. Студенти вивчатимуть різні теорії наукового пізнання, а також відповідні методологічні підходи до дослідження вибраних областей знань. Ця дисципліна дасть можливість отримати студентам не лише теоретичний фундамент для проведення наукових досліджень, а й семінарські навички використання наукових методів та інструментів у реальних дослідженнях Пререквізити: вихідна. Постреквізити: Науково-дослідна практика, кваліфікаційна робота.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета вивчення дисципліни “Методологія та організація наукових досліджень у підприємстві” полягає у формуванні у студентів глибокого розуміння теоретичних та практичних аспектів наукового дослідження, розвитку їх методологічного мислення та вміння використовувати наукові методи та прийоми для ефективного проведення досліджень у вибраній галузі знань. Цілі навчальної дисципліни “Методологія та організація наукових досліджень у підприємстві” Оволодіння теоретичними знаннями. Головною ціллю є засвоєння студентами фундаментальних теоретичних знань про методологію наукових досліджень, включаючи основні концепції, підходи та методи наукового пізнання. Розвиток практичних навичок. Ця ціль передбачає набуття студентами практичних навичок у проведенні наукових досліджень, включаючи формулювання гіпотез, розробку дослідницьких методик, аналіз даних та висновки Здатність до аналізу та інтерпретації. Ця ціль полягає у розвитку у студентів навичок критичного аналізу та інтерпретації наукової інформації, щоб вони могли аргументовано оцінювати результати досліджень та висловлювати свої думки.	

Вміння комунікувати. Ця ціль спрямована на розвиток у студентів навичок ефективної комунікації, які будуть корисні для якісного представлення результатів досліджень у вигляді наукових доповідей, тез конференцій, статей, а також для спілкування з учасниками наукового середовища.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність

ІК 1. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог

Загальні компетентності

ЗК 1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів

СК3. Здатність до саморозвитку, навчання впродовж життя та ефективного самоменеджменту.

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

СК12. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні рішення із застосуванням цифрових технологій, інструментів штучного інтелекту та методів оцінки інноваційної ефективності для підвищення результативності управлінських процесів.

Результати навчання

РН 1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах .

РН 2. Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення

РН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями

РН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

РН 8. Застосовувати спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи для вирішення задач управління організацією.

РН 11. Забезпечувати особистий професійний розвиток та планування власного часу.

РН 13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

РН 15. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні рішення для підвищення ефективності управління підприємствами та стартапами, оцінювати результативність цих рішень за допомогою сучасних цифрових технологій, інструментів штучного інтелекту та практик сталого розвитку.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни 90 год.

Вид заняття		Загальна кількість годин	
Лекції		16	
семінарські заняття		14	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	D3 Менеджмент	1	нормативний

Тематика навчальної дисципліни						
Тема	кількість год.					
	Денна форма			Заочна форма		
	лекції	семінарські	самостійна робота	лекції	семінарські	самостійна робота
Тема 1. Наука-продуктивна сила розвитку суспільства	2	2	8	2	0	13
Тема 2. Методологічні основи наукового пізнання	2	2	8	2	0	13
Тема 3. Вибір теми наукового дослідження та етапи його здійснення	2	2	8	2	2	13
Тема 4. Наукові факти як елементи дослідницької аргументації	2	2	8	0	0	13
Тема 5. Інформаційне забезпечення, та обробка о результатів дослідження	4	2	12	0	0	14
Тема 6. Оформлення результатів дослідження у вигляді наукової роботи	4	4	16	0	2	14
Усього годин	16	14	60	6	4	80

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання за 100 бальною шкалою. Вага балів у відсотках Поточний контроль - 30; Самостійна робота - 10; Індивідуальне завдання - 10; Екзамен - 50. Середня оцінка за вид роботи (контролю) множитьсЯ на питому вагу її в загальній оцінці. Підсумкова оцінка з дисципліни у стобальній шкалі переводиться у національну шкалу та ECTS за такою схемою			
	Шкала оцінювання для екзамену			
	університетська	національна		шкала ECTS (ЄКТС)
	90 – 100	5	відмінно	A
	80-89	4	добре	B
	70-79			C
	60-69	3	задовільно	D
	50-59			E
	26-49	2	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
	1-25		незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	F
Вимоги до письмової роботи	Індивідуальна робота. Здобувач виконує тестові завдання за кожною темою навчальної дисципліни в системі дистанційного навчання. Результати тестування за всіма темами враховуються при визначенні оцінки за індивідуальну роботу. Максимальна оцінка — 100 балів.			

Семінарські заняття	На семінарських заняттях проводиться усне опитування, приймається участь у дискусіях та по окремих темах тестування. «90-100» – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами «70-89» – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках «50-69» – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки. «1-49» – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами. Поточні оцінки, які можуть отримати студенти, під час практичних занять сумуються і розраховується як середнє арифметичне. Оцінювання за 100 бальною шкалою.
Самостійна робота	Самостійна робота. Здобувач самостійно опрацьовує питання за кожною темою навчальної дисципліни та готує презентацію обсягом до 10 слайдів за обраним питанням відповідної теми. Презентація має містити стислий виклад теоретичних положень, результати самостійного опрацювання джерел, приклади та власні висновки здобувача. Максимальна оцінка за самостійну роботу — 100 балів.
Умови допуску до підсумкового контролю	Студент повинен набрати не менше 25 балів у сумі за такі види робіт: Поточний контроль Самостійна робота Індивідуальне завдання Якщо студент набрав менше 25 балів. Дозволяється, як виняток, з дозволу декана економічного факультету за заявою, погодженою з кафедрою підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі.
Підсумковий контроль	Підсумковою формою контролю є екзамен, на якому студент презентує такі завдання: Структура екзаменаційного білета: 1. Теоретичне питання (0-20 балів) 2. Теоретичне питання (0-20 балів) 3. Тести (0-20 балів). 4. Завдання. (0-40 балів) Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів. Здобувача вищої освіти, який не ліквідував академічну заборгованість у встановлені терміни без поважної причини, відраховують з університету за

	академічну неуспішність або за його згодою направляють на повторне вивчення навчальної дисципліни (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів). В умовах карантину чи військового стану ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми ZOOM.
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення в університеті https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/. Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях, при цьому оцінка не ставиться, а нб округляється. Неформальна освіта. Результати неформальної освіти можуть зараховуватись відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» URL: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/ Використання штучного інтелекту (ШІ) дозволяється як допоміжного інструменту. Додаткові бали +10 балів за участь у конференції: виступ або тези; до 10 балів за сертифікат неформальної освіти.	
8. Рекомендована література	
Сучасні навчальні посібники з методології наукових досліджень - Орлов О. В., Живило Є. О. Методологія наукових досліджень: підготовка до єдиного вступного випробування : навчальний посібник. Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2025. 89 с. - Дзьобань О. П. Методологія, організація та технологія наукових досліджень : навчальний посібник. Київ ; Одеса : Фенікс, 2025. 284 с. - Вікович І. А. Методи наукових досліджень : навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2025. 616 с. - Лазарева О. В., Ступень О. І. Методологія наукових досліджень за фахом та основи академічної доброчесності : навчальний посібник у схемах та таблицях. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2025. 100 с. - Методологія наукових досліджень : навчальний посібник / за ред. В. П. Горина. Тернопіль : ФОП Осадца Ю. В., 2023. 170 с. - Бабайлов В. К., Пахомова Л. В. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник. Харків : ХНАДУ, 2023. Окремі наукові статті з методології - Зарицька Н. Методологія наукових досліджень як необхідний елемент інтелектуального економічного потенціалу сучасних науковців. Економіка та суспільство. 2023. № 52. DOI: 10.32782/2524-0072/2023-52-25. - Радіонова І. Ф., Румик І. І. Методологія наукових досліджень в економіці: традиційний та оновлений підходи. Вчені записки Університету «КРОК». 2024. № 1(73). С. 11–19. DOI: 10.31732/2663-2209-2024-73-11-19. Наукові праці викладача - Maksymiv Y., Yakubiv V., Pylypiv N., Hryhoruk I., Hokh V. Biological assets in accounting of socially responsible activities of agricultural enterprises. Custos e Agronegocio. 2022. Vol. 18(2). P. 458–476. Scopus. - Pavlov K., Pavlova O., Kotsko T., Shabala O., Pylypiv N. Functioning efficiency of the electricity market of the western region of Ukraine. Polityka Energetyczna. 2023. Vol. 26(2). P. 47–64. Scopus, Q3. - Максимів Ю. В., Якубів В. М., Пилипів Н. І., П'ятничук І. Д., Гориславець П. А. Переосмислення суті управлінського обліку в контексті досягнення Цілей сталого розвитку. Фінанси України. 2023. № 1. С. 117–128.	

4. Pylypiv N., Svyatoslav S. Evaluation of the implementation of the strategy of social and economic development of territorial communities in the context of achieving Sustainable Development Goals. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2024. Vol. 11, No. 4. P. 6–15. DOI: 10.15330/jpnu.11.4.6-15.
5. Пилипів Н., Рудий М. Системоутворююча роль раціональної організації управлінського обліку в забезпеченні сталого розвитку будівельних підприємств. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2025. № 1(21). С. 386–396. DOI: 10.15330/apred.1.21.386-396.
6. Пилипів Н. І., Сологуб С. І. Підвищення інвестиційного потенціалу як основа стратегій соціально-економічного розвитку територіальних громад : монографія. Івано-Франківськ : Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника, 2025. 210 с. ISBN 978-966-640-579-4.

Викладач
Пилипів Надія Іванівна,

завідувач кафедри підприємництва, торгівлі та прикладної економіки, д.е.н., проф.